

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "วิถีชีวิตและความคิดเรื่องครอบครัวของหญิงรักหญิง" มีวัตถุประสงค์หลักๆสี่ประการ คือ ประการแรกเพื่อศึกษาทำความเข้าใจวิถีชีวิตของหญิงรักหญิงในสังคมไทย ประการที่สองเพื่อศึกษาแบบแผนของการใช้ชีวิตคู่และความคิดเกี่ยวกับครอบครัวของหญิงรักหญิง และประการที่สามเพื่อศึกษาอิทธิพลและผลกระทบของอุดมคติเรื่องครอบครัวในสังคมไทย ที่มีต่อวิถีชีวิตของหญิงรักหญิง เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สามารถสะท้อนภาพชีวิตและความคิดหญิงรักหญิงในสังคมไทยโดยรวมมากที่สุด ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากสองแหล่งคือ จากเอกสารทั้งที่เป็นวิชาการและสิ่งพิมพ์ทั่วไปเกี่ยวกับหญิงรักหญิง และจากการสัมภาษณ์ ผนวกกับการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยอาศัยแนวคิดสองแนว คือ หนึ่งแนวคิดในเรื่องเพศและบทบาทหญิงชาย และสองแนวคิดในเรื่องครอบครัว ทั้งสองแนวคิดได้ช่วยทำให้เข้าใจเรื่องเพศและครอบครัวว่าขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมในแต่ละสังคม ปรัชญาการณหญิงรักหญิงอาจถูกมองว่าปฏิเสธความคิดในเรื่องเพศและครอบครัวของสังคม หากแต่งงานศึกษาครั้งนี้พบว่าอิทธิพลความคิดครอบครัวมีผลต่อความคิด และการดำเนินชีวิตของผู้หญิงกลุ่มนี้เป็นอย่างมาก ดังเช่น กรณีของคู่ทอม-ดี้บางส่วนที่ใช้ชีวิตคู่เลียนแบบบทบาทหญิงชาย แต่อย่างไรก็ตามพบว่ามีความแตกต่างหลากหลายในคู่หญิงรักหญิง แม้ในกลุ่มทอม-ดี้เองก็อาจแบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มทอมดี้ที่ยึดบทบาทหญิงชาย และกลุ่มที่ปฏิเสธบทบาทหญิงชาย หากแต่ถือเอารูปแบบการเป็นทอม-ดี้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม ทอม-ดี้กลุ่มหลังจึงแตกต่างจากกลุ่มแรกตรงการพยายามสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน ที่แตกต่างและไม่เกี่ยวข้องกับรูปแบบความสัมพันธ์หญิงชาย

นอกจากทอมดี้แล้วก็ยังมีรูปแบบอื่นๆของหญิงรักหญิงที่ไม่แสดงออกเป็ยงทอม-ดี้ ภาพลักษณ์ภายนอกของหญิงรักหญิงกลุ่มนี้จึงไม่แตกต่างจากผู้หญิงอื่นทั่วไป ความแตกต่างประการเดียว คือ การนิยามตนเองว่าเป็นผู้หญิงที่รักผู้หญิงเท่านั้น หญิงรักหญิงกลุ่มนี้บางรายอาจยังคงสวมบทบาทหญิงชายไม่ต่างไปจากทอมดี้ แต่ในการศึกษาครั้งนี้เลือกที่จะเน้นกลุ่มที่ไม่เป็นทั้งทอมและดี้ และปฏิเสธที่จะสวมบทบาทหญิงชายอย่างสิ้นเชิง ด้วยเหตุผล

ที่ว่าตนเองเป็นผู้หญิงที่ต้องการรักกับผู้หญิงที่ไม่ได้เลียนแบบผู้ชาย หรือต้องการเป็นผู้ชาย
ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตต่อปรากฏการณ์ที่หลากหลายของรูปแบบความสัมพันธ์หญิงรักหญิง ส่วนหนึ่ง
อาจเป็นไปได้ว่า เพราะความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีกรอบหรือกฎเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัวเฉก
เช่นคู่หญิงชายที่มีบรรทัดฐานของความเป็นหญิงและความเป็นชายเป็นตัวกำหนด

ผู้วิจัยตระหนักดีว่าความพยายามที่จะนำเสนอภาพโดยรวมวิธีชีวิตและความคิดของ
หญิงรักหญิงให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดเป็นงานที่ยากและต้องใช้เวลา หากแต่ก็
หวังว่าความพยายามของผู้วิจัยในครั้งนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นให้มีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับหญิงรักหญิง
มากขึ้น